

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

ha- Boneh

Lemberg, Shanah 1 (1904) ; damit Erscheinen eingestellt

עדוּי ינביא.

[urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:kobv:517-vlib-12870)

הבונה

ויכלו לקיים אחוז בזה גם מזה אל תנה ידך, הן תוה"ק לא תדרוש
 מאתנו קרבן יקר כזה לבלתי נעסוק בחיי שעה, כי טובה תורה
 עם דרך ארץ, ולא נתנה תורה למלאכי השרת. האין לנו די
 אמצעים לערב את הערב עם המועיל? אך רצון תנו להם! כי הסר
 היא למו לדאוג לתוה"ק מה תהא עליי למען לא תשכה מפי זרענו.
 הקיור הזה תלוי גם בצואר רבנינו — המה נבחרינו — אשר
 עמודי תוה"ק ודתנו עליהם נשענים, כי שוקטים המה על שמריהם
 ולא ישימו לב אל האורב אשר במארב, ולא ידאגו לעורר את
 האהבה לתוה"ק ולספרותה בלבבות האבות, לחנך דור ישרים דור
 דעה את תוה"ק, ולחפש אחרי אמצעים נכונים אשר ימצאו מסלות
 בלבבות האבות לחבב עליהם את תוה"ק ללמדה את בניהם. כמה
 רפיון רוח נראה ברבנינו מאורינו, לטובת היהדות בכלל; האם
 צעדו צעד מה קדימה בדבר אסיפת הרבנים אשר קול הקורא
 לבוא אליי ולהתאסף מנסר ברקיע העתונית? הן מאסיפת רבנים
 כזאת יכלנו להרויח הרבה לטובת היהדות בכלל ולטובת ספרותנו
 ושפתנו בפרט, כי תשועה ברב יועץ, ויכלו למצוא אמצעים הרבה
 אשר בימים האחרונים נהרסו כמעט עד היסוד בה, ואך ורק ביד
 אדירי התורה וקברניטיי להחזיק את ספינת היהדות המזובעת במים
 עזים ולהזקק כן תורן תוה"ק למען תהי' לנש לעם הישראלי ללכת לאורה.
 החובה אי"כ רובצת על כל גדולי ישראל, מאורי הכמניי
 וסופריי לדבר השכם ודבר לעורר לתחי' את אסיפת הרבנים כי
 תצא ממחשבה — לפועל כי ממנה נוכל לקוות גדולות ונצורות
 לחיזוק בית ישראל ולטובת תוה"ק וספרותה.
 סמריא, ר"ח זיו תרס"ג.

אברהם אפפעלגריין.

שירים

אינני יודע ע.

אינני יודע, אקרא מדור דור,

כה יתאונן ישראל הבן הבכור —

(*) נשלח לנו מהרה"ח ב"י מרת' יהודא ליב ליטוואק, נ"י מלכות.

אינני יודע

מדוע זה בין אחי אנרע,
 ואני אתהלך אתם כאח ברע?
 הלא אם אחת ילדתנו או לפנים,
 ואני הבכור, הראשון בין הבנים,
 אני ראשית און, לי משפט הבכורה,
 לי יתר שאת כדת, כמשפט התורה;
 ואחי הצעירים אותותי ינכרו,
 ולא אותי, אחיהם הבכור יבכרו?
 לא רק כי לא אקה בכבוד פי שנים,
 — על יתרון זה כבר לא אשא עינים —
 כי גם על חלקי הם גורל יפילו,
 ואותי כנכרי לרעה יבדילו.
 גם את שכר עמלי בועת אפים,
 הוני ורכושי, כל-יגיע כפים,
 יקחו להם בחזקה במשפט איש זרוע,
 שלי שלהם ולי אין רשות לנגוע;
 כמו מקנת כספם אנכי מעודי
 לעשות מלאכתם בכל-נפשי ומאדי;
 לא נמשתי תורת אמי הישנה,
 משמרת היא לי, לה רוחי נאמנה,
 מאז מפיה לי נתונה ערוכה,
 העל זה אולי עלי חמה שפוכה?
 במה אני נופל מהם, מדוע?
 מהדפשעי כי אני כל-היום נגוע?
 מדוע הם את ברית אחים יפירו,
 וכל-עת את כבודי בקלון ימירו?

אינני יודע — תעוו משמוע —
 — שערורה אין כמוה לרוע —
 איכה גם לאם, מבטנה יצאו,
 בראשית ילדותם בה הפץ מצאו;
 אז היניקה אותם מחלב שדיה,
 ותגדלם ותנשאם בחפץ כפיה,
 איכה גם לה, לאם המפנקת,
 באהבת אם תמימה אותם חובקת;

הבונה

נהפכו לבנים זרים כחשים,
 כמעט שגדלו ובאו באנשים?
 מאז הם אחרי הולדי נולדו,
 ולשני לאמים ממעיה נפרדו,
 שנו את מעמם ויפנו אל רהבים,
 וימירו את כבודה בשטי כזבים.
 ישפכו שקוצים ובוז על פניה,
 ויורידו בחרפה עדיה מעליה.
 ישימו לה עלילות דברים כל-פעם,
 מבישה יקראו לה בלה סרת מעם,
 כל-שוגה בה כמוה נבל בליעל,
 וישכחו כי לבשתם הם ימעלו בה מעל.
 מתורת פיה אז תורה אלפו,
 ויכחשו לה כמו לא ממקורה שאפו.
 יתעיבו עלילה ירבו שערוריה,
 גזל רצה כל-נבלה ורמיה,
 בשם תורת אמת מפיה גנבו
 ולתרמית לבם דבריה יעצבו,
 ויאמרו כי המה יתהלכו במישרים,
 ואך צדק ומשפט יעשו בשערים.

גם אנכי-הה לא אדע מדוע —
 — מהדזה לי לפרקים אני פרוע —
 גם אנכי לעתים אעזב את אמי,
 כתועה אלך שולל ולבי בל עמי,
 כבן זה בן ממה מחבק חיק נבריה,
 אשכח בפחותי כבוד אם רחמניה.
 אשנה את דרכי אשכח ראשיתי,
 אתעה בשוא לא אזכר אחריתי.
 אעגב על אחי הצעירים השנים,
 אבקש אהבתם בחלק שפתים.
 אשפיל גאותי אצלל את כבודי,
 כשפל מלידה כנקלה מעודי;
 אכנם נשיאים אדונים עליונים,
 ואני מה נבזה בן עני אין אונים.

תולעת יעקב

אבזה הבכורה זאת נחלת עולמים,
 בה ראשית גוים כל-הימים,
 אוריד מעלי עדיי, סגלה ביקר,
 כבגד עדים אבד ערכו זה כבר;
 אתן אבני חפץ באבנים מזיפות,
 כי הנה מבריקות כנאמנות יפות.
 מברק יפעת שוא אכה בסנורים,
 ואדחה ואתן את הודי לאחרים.
 אשכה את ערכי, תעודת מצבי,
 וסגלת נחלתי זאת חמדת לבבי,
 ירשת אם נאמנה, סגלה נצחת,
 מורשה לי, זר לא יוכל קחת;
 עד אשר המה זכירוני כל-עת,
 כי בשאתי לא יוכלו אותי שאת,
 איך זלות לבני אדם, בוו משפחות,
 שמקומו שם בין עבדים ושפחות,
 יערב את לבו לעלות למקום גדולים,
 על סלם בו בני עליון יורדים ועולים.

* * *

לא אדע נפשי, לא אכיר מקומי,
 איקץ, אבהל ואקלל את יומי,
 הנה תהפוכות, תועבות, מכשלות,
 שאלות הנה ותהיינה לשאלות.

צבי אלעזר מעללער.

תולעת יעקב.

רעל האפעה חמת העכשוב, לא יהי מנינה
 גם צפרני התחמס והפרס בלי יעמודו לימינה
 לא מאכל תאוה ירך וכתף, נפשה ישביע
 אוכל עלים מרורים נעדרו הטעם רעבונה
 יפריע

בכל זאת קושט האמת חלילה לנו לכתוד
 כח רב נפלא אף מועיל בפיה יתאחד
 היא תעטה בנדי חופש לחורים גם סגנים,
 תלבישם שלמה כליל יפעה, שני עם עדנים

הביטו נא על תולעת המשי ברזה הקלה
 לא תואר ולא הדר לה שפלה גם דלה
 על נחונה כווחלי עפר, לאט לאט זוחלת
 היו תהיה מרמס לרגלי ההלך, כאפס תוחלת
 לא קרנים לה, מול מבקשי נפשה תלחם במו
 אף לא חרבות שינייה, משנכה ומפלטה הנמו
 על רגל נאוה לא תוכל לבטוח בעת צוקה
 מבטח שאנת השחל לחריד רודפיה יהי
 לה לפוקה